

Баҳодиҳии инкишофи ҷисмонии кӯдакон...

Эзоҳ: Гарчанде, ки дар ин ҷадвалҳо инкишофи ҷисмониву ақлонӣ аз ҳам ҷудоянд, аммо дар асл онҳо бо ҳамдигар алоқаманданд.

Дар инҷо синну соли миёнаи кӯдак нишон дода шудааст, ки қобилиятҳои гуногуни муқаррариро дороянд.

Лекин ин синну сол метавонад каме аз ҳудуди ҷадвал барояду ҳолати муқаррарӣ ҳисобида шавад.

Ҷадвали мазкур мувофиқи китоби “Кӯдакони маълул дар деҳот” мутобиқ гардидааст

Инкишофи ҷисмонӣ	Қобилиятҳои дар синну соли миёна	3 моҳагӣ	6 моҳагӣ	9 моҳагӣ	1 солагӣ	2 солагӣ	3 солагӣ	5 солагӣ	Агар инкишофи кӯдак суст бошад, чӣ бояд кард?
Идора намудани бадан ва сар	Сарашро каме боло мебардорад	Сарашро баланд бардошта, хуб медорад	Сар ва кифтонашро мебардорад	Сарашро тоб дода, вазни баданашро медорад	Ҳангоми бардоштан сарашро хуб медорад	Сарашро хуб дошта, ба ҳар тараф нигоҳ мекунад			Машқҳо оид ба доштан ва идораи сар
Тоб хӯрдан		Аз шикам ба пушт тоб меҳӯрад	Аз пушт ба шикам тоб меҳӯрад	Ҳангоми бозӣ бо осонӣ аз як паҳлӯ ба дигар паҳлӯ тоб меҳӯрад					Машқҳо барои тоб хӯрдан ва тоб додани бадан
Қобилияти нишастан		Танҳо бо таъяғоҳ мешинад	Бо андак таъяғоҳ мешинад	Бо кӯмаки дастон мешинад	Мустақилона хуб мешинад	Ҳангоми нишастан баданашро ба ҳар тараф тоб дода, ҳаракат мекунад			Инкишоф додани қобилияти нишастан, агар лозим бошад курсиҳои махсус истифода бурдан
Бо бадан ва пойҳо роҳ рафтан		Ба шикам роҳ рафтанро сар мекунад	Шистанакӣ ё чорзону роҳ меравад	Ягон чизро дошта, ба пой рост меистад	Қадам менамояд	Роҳ меравад	Медавад	Бо нӯги пой ва кафи пой мегардад	Машқҳо оид ба доштани тавозуни бадан ва кординатсия
Идораи дастон ва банди дастон	Ангушти пешкардари меборад	Ба ашӯро даст дароз мекунад	Даст дароз менамояд ва маҳкам меборад	Ашӯро аз як даст ба дасти дигар мегирад	Ашӯро мегирад, бо ангушти калон ва ишоратӣ меқапад	Бо осонӣ ангуштаринро аз биниаш ба ашӯҳои ҳаракаткунанда мебарад	Тубро мепартояд ва меқапад		Машқҳо оид ба кординатсияи чашмон ва дастон. Барои рушди идораи банди дастҳо ва ангуштҳо аз бозичаҳо ва бозичаҳои истифода баред
Қобилияти босира		Ба рангҳои равшан ва шаклҳои гуногун хурсандӣ мекунад	Ба рангҳои равшан ва шаклҳои гуногун хурсандӣ мекунад	Чеҳраҳои гуногунро мешиносад	Нигоҳашро ба ашӯҳои дур истода медӯзад	Ба ашӯҳо ва расмҳои хурд менигарад		Бо осонӣ шакли ашӯро аз масофаи 6 м фарқ мекунад	Муоинаи чашмон
Қобилияти шунавоӣ	Ба садои мағали баланд меҷунбад ё мегиряд	Сарашро ба тарафи садо тоб меҳӯронад	Овози модарашро мешиносад	Ба садои мусиқӣ хурсандӣ мекунад	Кани бинича?	Модарам кучаст?			Муоинаи шунавоӣ

Баҳодиҳии инкишофи ақлонӣ ва иҷтимоии кӯдакон...

Ҷадвали мазкур мувофиқи китоби “Кӯдакони маълул дар деҳот” мутобиқ гардидааст

Инкишофи ақлонӣ	Қобилиятҳои дар синну соли миёна	3 моҳагӣ	6 моҳагӣ	9 моҳагӣ	1 солагӣ	2 солагӣ	3 солагӣ	5 солагӣ	Агар инкишофи кӯдак суст бошад, чӣ бояд кард?
Муомила ва нутқ	 Ҳангоми гурусна будан ё ин, ки тар кардан мегирад	 Нидо мекунад	 Садоҳои соддаро талаффуз мекунад	 Садоҳои хосро нисбати ашёҳои гуногун мекунад	 Калимаҳои осонро талаффуз мекунад	 Калимаҳоро яқҷоя истифода мекунад	 Ҷумлаҳои соддаро талаффуз мекунад		<p>Бисёртар бо кӯдак сӯҳбат намоед ва ба ӯ суруд хонед. Агар лозим бошад, дигар тарзи муоширатро ба ӯ омӯзонед (ғайр аз нутқ).</p> <p>Усули пай дар пай тақрор намуданро нисбат ба рафтори кӯдак дар ҷома ба роҳ монед.</p> <p>Кӯдакро ҳавасманд намоед, то ин, ки мустақил бошад. Омӯзиши пай дар пайро (бихевиориро) ба роҳ монед.</p> <p>Ҳавасмандкунии саривақтӣ, бозича ва дигар ашёҳои диққатҷалбкунандаро истифода баред.</p> <p>Бозичаҳои ҳадафӣ, муомилаи зиёдтар бо дигар кӯдакон.</p> <p>Ҳавасмандкунии саривақтӣ, муомилаи зиёдтар, омӯзишҳои марҳиладор.</p>
Муошират		 Ба таббасум таббасум мекунад		 Калимаи “мумкин нест” - ро мефаҳмад	 Фармонҳои осонро иҷро менамояд	 Таърифро дӯст медорад	 Ба корҳои осон кӯмак мекунад		
Мустақилият	 Сина мемакад	 Ашёҳоро ба даҳонаш мегирад	 Хӯроки сахтро мехояд	 Мустақилона хӯрок мехӯрад	 Аз пиёла об менӯшад	 Либосҳои болои худро мебарорад	 Ҳоҷатхонаро меомӯзад	 Оббозӣ ва либоспӯширо медонад	
Тавваҷҷӯҳ ва шавқ	 Ба таббасум таббасум мекунад	 Ба бозичаҳо ва садоҳои тавваҷҷӯҳи кӯтоҳ мекунад	 Ба шавқе, ки ӯро нигоҳубин менамояд, омӯхта мешавад		 Тавваҷҷӯҳаш ба бозичаҳо дуру дароз мешавад	 Ашёҳоро ҷудо карда метавонад	 Бо як чанд бозича бозӣ мекунад		
Бозӣ	 Ашёҳои ба дасташ додари мекаппад	 Бо узвҳои бадани худ бозӣ мекунад	 Бо ашёҳои содда бозӣ мекунад	 Бозичаҳои дар яқҷоягиро дӯст медорад	 Ҳаракатҳоро тақрор мекунад	 Бо дигар кӯдакон бозӣ мекунад	 Бо бозичаҳо мустақилона бозӣ мекунад		
Ақл ва дарк кардан	 Вақте гурусна аст ё ин, ки нороҳат аст, гирия мекунад	 Модарашро мешиносад	 Якчанд нафарро мешиносад	 Бозичаҳоро, ки аз назараш дур мемонад, мекобад	 Ишораҳои соддаро тақрор мекунад	 Ашёҳоро нишон медиҳад	 Ҳоҳишҳои садоро иҷро мекунад	 Якчанд хоҳишро яқбори иҷро мекунад	

Дараҷаи инкишофи кӯдакро бо доира дар ҳар самт қайд намоед

Қобилиятҳои аз тарафи рости доираҷаҳоро бо чоркунҷа қайд намоед ва барои рушди он қобилиятҳо тавваҷҷӯҳ намоед.

Агар кӯдак ба як синну соли муайян расида бошад қобилиятҳое, ки ба он синну сол муносиб аст, аммо ӯ иҷро карда наметавонад, эҳтимол аст, ки ӯ ба машқҳои махсус ниёз дорад.

Инкишофи кӯдак

Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ташкилоти умумиҷаҳонии тандурустӣ

шӯъбаи минтақавии Аврупоӣ

Ҳаракат ва фаъолият ба ҳамагон

Барномаи тавонбахши маъҷубон - Баргарафгардонии монехо - Таъмини инқилобҳои барои ҳамагон